

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

19. ČÍSLO / XXXII. ROČNÍK

24 Kč • 1,00 €

12. KVĚTNA 2024

Z obsahu:

**Umělá inteligence
a moudrost srdce: pro plně
lidskou komunikaci**
Poselství Svatého
otce Františka
k 58. Světovému dni
sdělovacích prostředků
- strana 2 -

Svatý Pankrác
Libor Rösner
- strana 4 -

**Papežské ocenění
pro Josefa Kořenka**
- strana 5 -

Maria, cesta ke spáse
Modlitba ct. Pia XII.
- strana 5 -

Zasvěcení Panně Marii
Joachim kardinál Meisner
- strana 8 -

Abych mohl více milovat
- strana 10 -

**Bůh překonává
každé očekávání**
- strana 12 -

Heřman Josef (31)
Wilhelm Hünermann
- strana 13 -

Miguel Mateo Maldonado y Cabrera (1695–1768): Panna z Apokalypsy

Abych mohl více milovat

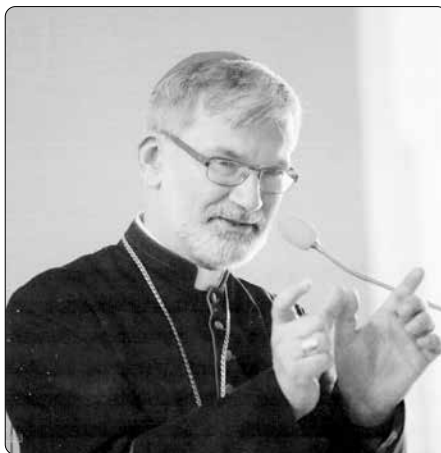
Jeho Excelence biskup Clemens Pickel je od roku 2002 pastýřem rozsáhlé Diecéze sv. Klementa v Saratově, která zahrnuje celou evropskou část jižního Ruska, kam patří také misijní stanice Rodiny Panny Marie v Alexejevce. Již jako mladý kněz, pocházející z okolí Lipska, byl v roce 1990 uvolněn pro pastorační katolíků v tehdejší Sovětské svazu. V červenci 2021 napsal o několika pěkných zážitcích ze svých dalekých birmovacích cest.

Od samého začátku jsem to tak chápal a praktická zkušenost dosavadních třiatvácetilet to potvrdila, že mým úkolem biskupa je cestovat, a to nejen kamsi do světa, ale v rámci mého biskupství ke svým bratrům a sestřím, zbožně řečeno – ke svým ovečkám, jejichž „pach“ má být cítit i na mých šatech, jak to vystihuje papež František. Území biskupství je pro cestování dostatečně velké, když si pomyslíme, že má rozlohu jako Portugalsko, Španělsko, Francie a Německo dohromady. Kněží žijí na pětadvaceti místech této obrovské diecéze a podle možností mají na starosti také lidi „okolo“. „Každý kněz je u nás malým biskupem,“ žertoval jsem jednou, na což mi jeden z duchovních otců řekl: „Pak jste vy našim arcibiskupem.“ Cesty biskupa jsou důležité, aby věřící v malých farnostech, mezi kterými jsou obvyklé stokilometrové vzdálenosti, vnímali, že nejsou sami, ale že patří k velké rodině, již nazýváme také univerzální církví.

Už třicet let může katolická církev v Rusku opět svobodně vyznávat víru beze strachu ze šikanování, či dokonce trestů. I tak to ale není všechno zcela jednoduché. Když se mě například někdo zeptá, kolik je v mé diecézi katolíků, mohu dát jen takovouto odpověď: Tak kolem dvaceti tisíc. Počet obyvatel se však dá určit přesněji, je to dvaapadesát milionů. Proč počet katolíků neznám? Protože se stále vynořují lidé, které v naprosté tajnosti pokřtila babička, pak už více neměli kontakt s církví, protože ta existovala pouze v podzemí. A často se stává, že u pana faráře zazvoní dospělí, protože zemřela babička a byla katoličkou. Je smutné, že jsme o této babičce předtím nevěděli! Žel, nestává se to zřídka.

Současné můžeme již dnes vidět růst první generaci po ukončení pronásledování církve ve 20. století. Nejsou to žádné velké počty, jimiž bychom se mohli

prokázat, ale máme je. Jsou to děti, které od začátku svého života vyrůstají ve víře, byly pokřtěny jako miminka a později jako mladí lidé přijímají svátost birmování.

Biskup Clemens Pickel

Časté jsou rovněž skupiny birmovanců, které potom jednu neděli stojí přede mnou a obnovují si své křestní sliby; vždy je to pestrá skupina: mladí a dospělí, někdy dokonce starší lidé. Když připravujeme na birmování v nějaké farnosti dobře postupuje, poprosí mě příslušný pan farář, abych se podíval do svého diáře, kdy bychom mohli určit termín slavnosti birmování. Birmování jsou nejčastějším důvodem mých pastoračních cest v diecézi. Zpravidla vyrazím v pátek ráno a v pondělí večer se vracím; autem, anebo – zvláště v zimě – pravidelnou leteckou linkou. Z toho vyplývá, že na práci v kanceláři mi zůstávají pouhé tři dny v týdnu, což je příliš málo. Cesty jsou daleké.

Jen pro jednu duši na severní Kavkaz

Jednou jsem letěl na severní Kavkaz, abych jednomu jedinému mládenci vysloužil svátost birmování. Jeho pan farář nepovažoval za smysluplné čekat, až přijdou další, kteří se přidají k přípravě. „Dobře,“ pomyslel jsem si, „na mís-

tě je často lépe vidět, co je potřeba.“ Až po mém příchodu, tedy den před birmováním, jsem se informoval o detailech. Zde jsem se dozvěděl, že ten mladý muž má pouhých třináct let! Jak mi jen mohl farář „podsunout“ takovéto dítě, hněval jsem se. Všichni v diecézi by přece měli vědět, že pro birmování je u nás stanovená věková hranice. A to je čtrnáct let, ne méně! Avšak co teď? Když jsem pana faráře trochu „vyplísnil“, napadla mě myšlenka: „Tak a teď mu ukážu, že chlapec je pro birmování ještě malý. Vyzkoušíme ho.“ Žádný strach, nebyl jsem tak nahněvaný, jak se to možná zdá. To, že jsem Němec, někdy nemůžu popřít. Pořádek musí být! Vzal jsem tedy Stanislava, tak se chlapec jmenoval, do pokoje na zkoušku – samotného, beze svědků. Pouze Duchu Svatému jsem chtěl nechat otevřená dvířka. A pak začalo zkoušení: Vyznání víry, Desatero, skutky milosrdenství... Viděl jsem, že poučky naučené nazpaměť nedělaly Standovi žádné těžkosti. Tu jsem sáhl k rozhodující otázce: „Tak. A teď mi řekni, proč vůbec potřebuješ birmování. Určitě jsi již někdy slyšel, že ode dne našeho křtu jsme chrámem Ducha Svatého (srov. 1 Kor 6,19), že? Jsi přece pokřtěn. Tedy k čemu ti je birmování?“ Ani jsem se s potěšením neopřel o opěradlo, ale s napětím jsem čekal na koktavou chlapcovu odpověď. Po krátké pauze přišla zcela klidně: „Abych mohl ještě více milovat,“ řekl. Zůstal jsem beze slov... Byl jsem poražen. To nebylo nic naučeného nazpaměť, či jen tak reprodukováného.

Třináctiletý chlapec dostal vytouženou svátost birmování, posilu Ducha Svatého, aby víc a víc miloval v tomto našem konkrétním světě. Rád bych k tomu ještě dodal, že znám mnohé v naší diaspoře – v naší rodině, myslím tím naši diecézi. Ta-

ké Stanislava jsem znal už předtím. Jako malé dítě spolu s rodiči a babičkou utekli z Čechenska, když tam byla válka. Byli uprchlíky. Našli jistého kněze, k němuž mohli již brzy pravidelně přicházet na mši

svatou, kterou slavil ve svém domě. První měsíce sedával malý Standa při mši svaté vždy před oltářem. Podvědomě měl hluboce zakořeněný strach z dopadajících granátů. „Abych mohl ještě více milovat...“ řekl. Přijď, Duchu Svatý, také ke mně!

Jindy to byla skupina tří starších křesťanů, které jako dospělé pokřtil jeden irský mnich. Mohl by jim současně udělit i svátosti bířmování a Eucharistie. Církevní právo to dovoluje, a dokonce doporučuje. Přece se však z důvodu „pastorační péče“ rozhodl, že je do církve začlenění postupně krok za krokem. Chápu ho. V tom městě nemáme kostel a na tuto událost by knězův byt byl příliš malý. Proto pronajal sál – opotřebovaná žulová podlaha, kovové zahradní židličky, stěny natřené latexem... Bylo těžké udělat z toho důstojnou místnost pro slavení Eucharistie.

Jelikož tři kandidáti byli prostí lidé, kteří na den svého bířmování neměli žádné speciální oblečení, kněz si vymyslel, že každého přepáše šerpou, jak to lze vidět na vyslancích ve starých filmech. Měli ji na sobě ještě i při čaji, který v závěru následoval. „Čaj“ tady u nás znamená prostřený stůl se vším, co lidé přinesli z domu; je to příjemné společné posezení.

S jednou dámou, která právě přijala svátost bířmování, jsem navázal rozhovor. Měla, předpokládám, kolem sedmdesátky. Jako mladá žena byla dozorkyní v jednom táboře na Sibíři. „Mezi zajatci jsme měli také kněze,“ vyprávěla mi. Všichni tam museli pracovat v dolech, které byly kvůli radio-

aktivitě velice nebezpečné. „Žádný z nich to tam dlouho nevydržel. Půl roku, anebo když už sotva stáli na nohou, byli propuštěni,“ vyprávěla mi tato žena. „Řeklo se jim: »Jsi volný. Můžeš jít, kam chceš.«“ A oni šli – do tajgy, tohoto nekonečného lesa. „Někde tam potom zůstali ležet. Nikdo neví kdy a kde.“ Před hodinou jsem tuto ženu bířmoval. Nemyslím si, že by celou vinu připisovala „druhým“. Jaká to byla vnitřní cesta, která ji vedla do katolické církve k prosbě o sílu Ducha Svatého!

Naše velká sestra Adelina

A snad ještě jedna událost v souvislosti se svátostí bířmování. Také tentokrát to byla jen jediná osoba, kvůli níž mě jistý pan farář prosil o bířmování ve své farnosti. Jmenovala se Adelina a rok předtím jsem ji písemně blahopřál k diamantové svatbě. Její muž byl pravoslavné víry, ona katolička pocházející z Běloruska. Příležitostem jsem v předvečer slavnosti bířmování. Na letišti mě vyzvedl jeden muž z farnosti. Když jsem vstoupil do domu, v němž se nacházela i farní kaple, pan farář stál právě za oltářem a nacvičoval s babičkou Adelinou, která stála před oltářem, „jak to potom zítra všechno bude“. Krok za krokem jí všechno postupně vysvětloval, aby ji trochu zbavil trémy. Ona odpovídala a dostala křížek na čelo. Pak spěchala ke kadeřnici. V neděli, následující den, byla kaple zaplněna, mohlo tam být téměř čtyřicet lidí. Všechno bylo slavnostní. Přistoupil jsem s berlou a mitrou k oltáři. Bohoslužba se blížila k obřadu bířmování. Potom farář vyzval Adelinu. Tentokrát jsem já stál za oltářem a ona před ním, malá, poprvé v životě se šerikově fialovou barvou vlasů, bířmovací kmotr za ní. Následovala část obnovení křestních slibů – otázky a odpovědi. A když jsem s berlou

v ruce a mitrou na hlavě položil otázku: „Věříš v Boha Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země?“ – stejně zvučně měla znít také odpověď: „Věřím.“ Babička Adelina však nakloní hlavu na bok, podívá se na mě a s laskavým úsměvem řekne: „No, ale samozřejmě!“ Všichni se rozesmáli. I já jsem se musel pořádně přemáhat, abych s vážností dokázal dále číst text. Jak často jsme v liturgii strnuli, bez toho, abychom si to uvědomovali, pomyslel jsem si později.

A ještě dnes často na to myslím. Bez toho, aby to chtěla, mi Adelina udělila lekci. V tom okamžiku byla ona před oltářem ta velká a já se svými biskupskými insigniemi za ním ten malý. Často vyprávím při bířmování o tomto zážitku. Jak by to bylo krásné, kdyby byla naše víra v srdci vždy tak prostá a živá jako u naší velké sestry Adeliny!

Možná ještě jedna ne až tak důležitá, ale pro mne velmi osobní zkušenost. Po pomazání čela křížem následuje v obřadu svátosti bířmování malý pozdrav pokoje. „Pokoj s tebou,“ řekne biskup bířmovanci. K tomu patřilo kdysi plácnutí po tváři, které nám, když jsme byli dětmi, vysvětlovali jako facku symbolizující protiventství, jež nás potkají na cestě našeho odvážného křesťanského vyznávání víry. Někteří biskupové dnes jednoduše položí bířmovanci ruku na rameno. Jiní, nejen kvůli koronaviru, to vynechávají. Ačkoliv se to ve všední den nikdy nestává, já zůstávám u plácnutí po tváři – otevřenou dlaní se dotknu tváře. Často se pak právě napjaté tváře nečekaně usmějí. Netrvá to víc než dvě vteřiny a jejich tváře vyzařují radost, která souvisí s vědomím toho, že jsme rodina, bratři a sestry. Dar Ducha Svatého!

*Z Vítazstvo Srdca 142/2021
přeložil a upravil -dd-*

ŽIVOT ZE SVÁTOSTÍ

MOJE PRVNÍ SVATÉ PŘIJÍMÁNÍ

Text Anna Penna FSP • Ilustrace Soňa Häusl-Vad • Spolupráce Marie Špačková

Knížička je určena dětem, které přistupují poprvé ke svatému přijímání. Může být použita jako drobná pomůcka k prožití jedinečné události jejich života a v dalších dnech jim tento okamžik připomenout a prohloubit ho.

Paulínky • Druhé vydání

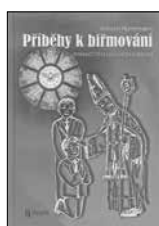
Brož., A6, křídový papír, 16 stran, 30 Kč

PŘÍBĚHY K BÍRMOVÁNÍ

Wilhelm Hünermann • Předmluva

P. Josef Břicháček CSsR

Sedmnáct povzbuzujících příběhů o svatém bířmování v překladu redemptoristy P. Jiřího Kabáta (1923–1990), který pro vyznání víry, její šíření a věrnost církvi mnoho vytrpěl. Sypťák • Váz., 155x215 mm, 136 stran, 299 Kč

SVĚDECTVÍ Z MISÍ

VYKROČIT DO NEZNÁMA

Jack Mardesic - Claire Denoël • Z francouzštiny přeložila Ludmila Soukalová • Revize překladu a redakce Kateřina Lachmanová • Předmluva otec René-Luc

Bratr Jack Mardesic je členem malé františkánské komunity žijící v Bruselu. Často vyráží na krátkodobé misie ve sty-

lu svatého Františka, tedy s modlitbou, ale bez peněz, bez zásob jídla a bez domluveného noclehu. V této nezajištěnosti pak zažívá se svými druhy nejen řadu zajímavých setkání, ale i překvapivou péči Boží prozřetelnosti. Příhody se odehrávají v různých městech Evropy a naléhavě připomínají skutečnost, že misijní pole je všude kolem nás a že ochota lidí naslouchat svědectví o Bohu je mnohem větší než ochota křesťanů svědčit o radosti z Boží blízkosti.

Pavel Nebojsa - Doron

Brož., 130x190 mm,

132 stran, 279 Kč

HUMOR

VÍ PÁN BŮH O TOM, ŽE EXISTUJE? • VTIPY JOŽKA A JOŽKA

Jozef Luscoň a Jozef Kováčik • Ilustrace Adrian Giac Ze slovenštiny přeložil Marian Zajíček • Odpovědná redaktorka Danka Jacečková

Rádi se smějete? Pokud ano, právě pro vás je určena tato kniha vtipů dvou veselých kněží Jožky Luscoňa a Jožky Kováčka. Vtipy, které v knize naleznete, sesbírali Jožka & Jožka během svého působení mezi farníky, spolubratry a přáteli.

TV LUX, s.r.o.

Brož., A5, 176 stran, 219 Kč

Objednávky knih - tel. 733 741 841, 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo - tel./fax 585 222 803

Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc, e-mail: objednavky@maticecm.cz

Nabídku knih a devocionálií najdete na našich webových stránkách www.maticecm.cz.

2019/12030

TZ

Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
779 00 Olomouc